

GESPREKSVERSLAGEN

PROJECT TOEKOMSTBEELD NIEUWE VEERSTAL GOUDA

PARTICIPATIE MODULEN

JUNI 2025

BVR RUIMTELIJK ADVISEURS

BVR

PROJECT HERINRICHTING NIEUWE VEERSTAL

TOEKOMSTBEELD EN HERINRICHTING NIEUWE VEERSTAL

Directe aanleiding om de Nieuwe Veerstal al op korte termijn (naar verwachting in 2027) te herinrichten zijn:

- > De Mallegatsbrug uit 1941 moet worden vervangen in 2027.
- > De asfaltlaag van de Nieuwe Veerstal is dringend aan vervanging toe.

Het College heeft op 27 juni 2023 besloten om te kiezen voor een gefaseerde uitvoering van de autoluwe Nieuwe Veerstal e.o, en hiervoor een herinrichtingsplan voor de korte termijn op te stellen (tussenstap), met doorkijk naar de lange termijn (2040) door middel van een participatie en ontwerpproces.

Stedenbouwkundig adviesbureau BVR heeft de opdracht gekregen om eerst een gebiedsvisie te maken voor de Nieuwe Veerstal: Het Toekomstbeeld voor Nieuwe Veerstal en omgeving 2040. Het projectgebied is de Nieuwe Veerstal en directe omgeving. De kruisingen Buurtje / Schielands Hoge Zeedijk en de Fluwelensingel / Goejanverwelledijk horen bij het projectgebied, inclusief de IJsselkade. In het Toekomstbeeld kijken we ook naar Gouda als geheel en positie die het gebied Nieuwe Veerstal in de toekomst kan hebben.

In het Toekomstbeeld komt te staan hoe de gemeente het gebied kan verbeteren. En hoe het gebied er uit komt te zien, het bureau maakt daarvoor een ontwerp. Landschap-ontwerpbureau Trafique ondersteunt de gemeente en BVR. In het onderzoek worden de volgende mogelijke onderdelen in onderlinge samenhang verkend en met oog voor het grotere geheel:

- > Vervanging Mallegatsbrug met een geschikte wegingdeling
- > Mogelijkheden voor de inrichting en materialen van het wegprofiel, fiets- en wandelpaden, verkeerslichten en kruisingen (GOW30 wegen, 30 km/u)
- > Vrachtverkeer via andere routes
- > Herinrichting IJsselkade irt scheepvaart (oa sanitaor) en aanleg walstroomvoorziening
- > Vergroening en paden
- > Parkeerplaatsen IJsselkade laten vervallen/verplaatsen
- > Mogelijkheden lichte daghoreca
- > Waterkering (keermuur, hoogte)
- > Overige wensen omgeving

PROJECT HERINRICHTING NIEUWE VEERSTAL

MODULEN

Om stapsgewijs toe te werken naar het gewenste toekomstbeeld voor de Nieuwe Veerstal, is gekozen voor een modulaire aanpak. Hierbij zijn zes modules opgesteld die inhoudelijk en ruimtelijk aansluiten op het bredere inrichtingsplan dat voor 2027 is voorzien. Deze modules vormen bouwstenen waarmee gefaseerde ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt, in samenhang met beleidsdoelen op het gebied van mobiliteit, cultuurhistorie, toerisme en klimaatadaptatie.

Na een eerste beoordelingsronde heeft de gemeenteraad drie van de zes modules verkozen om in de komende planfase verder uit te werken. Met deze gespreksronde met beleidsmedewerkers en betrokkenen, worden per module specifieke kansen en knelpunten benoemd. Met deze gesprekken zijn uitgangspunten geformuleerd die richting geven aan de inhoudelijke uitwerking en prioritering van de modules.

De drie geselecteerde modules zijn:

1. Verplaatsen riviercruises

Deze module richt zich op het verleggen van de huidige aanleglocatie van riviercruiseschepen. De maatregel beoogt enerzijds het verminderen van verkeersdrukke en milieubelasting aan de Nieuwe Veerstal, en anderzijds het vrijmaken van ruimte voor andere stedelijke functies en een aantrekkelijker verblijfsgebied aan de IJsselkade.

2. Zichtbaarheid cultuurhistorie en vergroenen

Binnen deze module wordt ingezet op het versterken van de ruimtelijke kwaliteit door historische elementen beter zichtbaar en beleefbaar te maken, bijvoorbeeld door het herstel van zichtlijnen en het markeren van voormalige structuren. Tegelijkertijd wordt vergroening als sleutelprincipe gehanteerd om hittestress te beperken, biodiversiteit te bevorderen en de verblijfswaarde te verhogen.

3. Uitbreiding van de IJsselkade

Deze module voorziet in een herinrichting en uitbreiding van de IJsselkade, met aandacht voor wandelverbindingen, waterveiligheid en de integratie van recreatieve functies. Hiermee wordt de relatie tussen stad en rivier versterkt en ontstaat ruimte voor een aantrekkelijk en toekomstbestendig waterfront.

Ter ondersteuning van de verdere uitwerking zijn in dit document korte verslagen opgenomen van gesprekken met betrokken belanghebbenden, waaronder omwonenden, stichtingen, ondernemers, beleidsmedewerkers en overige vertegenwoordigers van gebruikers van het gebied. Deze input vormt een belangrijke basis voor de volgende fase van het ontwerpproces en de beleidsmatige toetsing van de modules.

SAMENVATTING

IN GESPREK OVER HET VERPLAATSEN VAN RIVIERCRUISES

- > Datum: woensdag 25 juni 2025
- > Tijd: 10:00 – 12:00 verplaatsen riviercruises
- > Locatie: Huis van de Stad

AANWEZIGEN

- > Daan van der Spek – Schipper
- > Barbara Sjoerdsma Schipper
- > Eva Plantsoen – Havendienst gemeente
- > Petra Gerritsma – Adviseur duurzaamheid gemeente
- > Gerrie Tol – Recreatievaart gemeente
- > Pascal Anker - Ambtelijk opdrachtgever gemeente
- > Lauren van der Sar – Stedenbouwkundige gemeente
- > Arjan Vergeer – Landschapsontwerper Trafique
- > Mariska Blankespoor – Landschapsontwerper Trafique
- > Bart Bomas – Landschapsarchitect BVR
- > Jurgen Dalhuisen – Ruimtelijk ontwerper BVR
- > Siep van Jaarsveld – Projectleider gemeente
- > Alex van Adrichem – Projectassistent gemeente

RANDVOORWAARDEN

- > Voldoende capaciteit in het hoogseizoen tussen maart en eind oktober
- > Ambitie capaciteit is twee grotere schepen of 7 kleinere schepen
- > Meerpalen plaatsen om de 20 meter

MOGELIJKHEDEN

- > Verbeteren kwaliteit Olevaerskade als reserve aanmeerplek
- > Verlaging in de waterkerende muur tot minimaal +3,71 NAP

VERVOLGPUNTEN

- > Kostenberekening voor voorkeurssituatie

AANDACHTSPUNTEN

DE VOLGENDE AANDACHTSPUNTEN WORDEN MEEGEGEVEN DOOR GOUDA ONDERNEEMT!

🔥 Seizoensdrukke

Het aantal riviercruises en passagierschepen is 50-50. Het hoogseizoen is tussen half maart en eind oktober. Dit seizoen kwamen er in april en mei al 70 schepen. Aan de IJsselkade leggen vooral grotere passagiersschepen boven de 27 meter aan.

Ambitie voor scheepsvaart (havenmeester Eva Ponsioen, Gerrie Tol)

De ambitie voor scheepsvaart bleek te hoog voor de hoeveelheid beschikbare ruimte voor schepen. De maximaal haalbare ambitie voor Gouda is twee grote passagiersschepen, of zeven kleinere schepen. Hiervan kunnen er 2 grote of 4 kleine schepen aan de IJsselkade liggen en drie kleinere schepen aan de lage Veerstaal. De maximale afmetingen van de twee grote schepen aan de IJsselkade zijn 115 meter en 90 meter. Voor Gouda is een flexibel te benutten kadelenkte van belang, voor alle scheepslengtes.

Praktische eisen voor scheepsvaart (havenmeester Eva Ponsioen)

De Olevaerskade is te ondiep voor sommige schepen. Hier leggen schepen van 15 meter of meer aan: varende erfgoed en de fietsboot. Baggeren is hier sowieso nodig. Zicht op de Mallegatssluis vanaf de richting Rotterdam is zeer wenselijk.

Meerpalen plaatsen om de 20 meter, zo kan het varende culturele erfgoed beter aanleggen dan wanneer de gebruikelijke 25 meter wordt toegepast. Moet de kade geschikt worden voor alle type schepen of ben je selectief in welk schip waar kan aanleggen? Kwaliteitsverbetering rondom de Olevaerskade is no regret, hier legt naast cultureel erfgoed ook sporadisch fietsboten en recreatievaart aan.

Overige opvallendheden

De vleugelmuur van de Mallegatbrug heeft geen waterkerende functies. De keermuur loopt achter de brug langs, in het verlengde van de sluiskering. De vleugelmuur is daarbij wel monumentaal. Ook kan de waterkerende muur langs de IJssel wellicht worden verlaagd. De benodigde waterkerende hoogte van de keermuur wordt volgens een bericht van Hoogheemraadschap Rijnland +3,71 NAP in 2050 en +3,92 NAP in 2100. De Algerakering krijgt een sluitpeil van +2,25 NAP, hierdoor worden de veiligheidseisen van de primaire kering aan de IJssel minder streng. De hydraulische belasting van +3,71 NAP is leidend voor het ontwerp van de keermuur. Voorstel van Gouda Sterk aan de IJssel is om de muur op sommige plekken te verlagen, zodat dit ten behoeve komt van de rolstoeltoegankelijkheid van de IJsselkade. Eric Schuilenburg is hiervoor contactpersoon vanuit het hoogheemraadschap. ”

RANDVOORWAARDEN

- > Uitbaggeren van de oever bij Olevaerskade
- > Voorkeurssituatie is optie 2 en 3 gecombineerd, bij de IJsselkade en Lage Veerstal, met een upgrade van de kwaliteit van de bestaande Olevaerskade bij optie 1
- > Voorkeurssituatie voor walstroom is 1 en 3, bij het buurtje en de molen
- > Hij met de locatie voor walstroom rekening met de archeologische waarde in de grond

MOGELIJKHEDEN

- > Hou rekening met een steenbestorting bij de Olevaerskade en de invaarhoek van de Mallegatsluis
- > Zoektocht naar een locatie voor walstroom koppelen aan faciliteiten voor recreatievaart en een toilet voor de havendienst

VERVOLGPUNTEN

- > Uitspraak Cargill over aanmeervoorziening naast de schoorsteen
- > Uitwerken van een voorkeurssituatie voor aanmeervoorzieningen
- > Op conceptueel niveau door laten rekenen van de kosten bij de realisatie van een andere aanmeervoorziening
- > Uitzoeken van milieucontouren rondom Cargill
- > Wat is de invloed van een aanmeervoorziening bij de Olevaerskade op de uitmonding van het gemaal

AANDACHTSPUNTEN

DE VOLGENDE AANDACHTSPUNTEN WORDEN MEEGEGEVEN DOOR GOUDA ONDERNEEMT!

1. Cargill

Cargill zal zelf ook nog een uitspraak moeten doen. De hindercontouren zullen invloed hebben op de toeristen die overnachten op het schip. Voornamelijk geluid zal een probleem zijn, stank schijnt mee te vallen door recente aanpassingen aan de fabriek. De oever zal moeten worden uitgebaggerd, het water is hier erg ondiep. Mogelijk is het nodig een steenbestorting aan te brengen om rivierafzetting in de toekomst te voorkomen. De ingang van de Mallegatsluis is vanaf deze hoek moeilijk benaderbaar door de invaarhoek van de sluis. Het is lastig varen in verband met zijstrooming. Ook ligt de uitmonding van het gemaal op deze locatie.

2. IJsselkade

Als de IJsselkade wordt uitgebouwd wordt de vaargeul een stuk smaller. Hierdoor kan er maar één groot schip tegelijk aanmeren op de kade. Ruimtelijke kwaliteit in de zin van beleving van het water, uitzicht en mogelijkheden voor andere schepen zal een stuk slechter zijn als er een groot hoog schip als flatgebouw voor de kade ligt.

3. Molen / lage Veerstal

De locatie biedt een goed alternatief op huidige aanmeerplek op de IJsselkade. Huidige grote schepen van de IJsselkade kunnen aan de lage Veerstal en op de plek van de huidige passantensteiger liggen, kleine schepen van de lage Veerstal en de plezierjachten gaan dan naar de (deels verlaagde) IJsselkade. Zo blijven er kansen voor de beleving van de IJsselkade en krijgen grote schepen een mooie locatie aan de IJssel/binnenstad. Koppeling met GOUDasfalt kan mogelijk gemaakt worden.

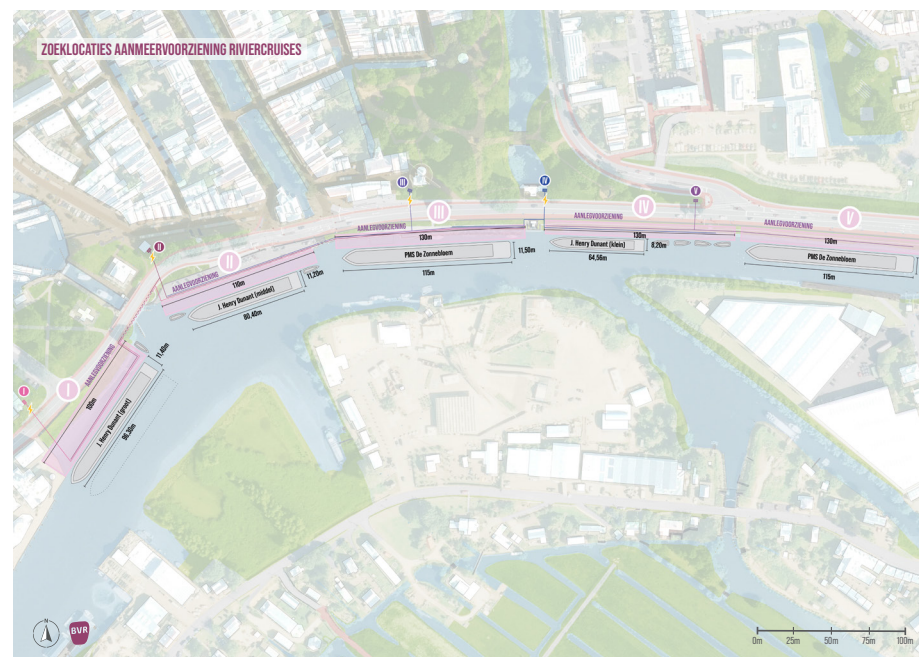
4. Hanepraaij

Te smal voor een drijvende steiger en aanleg van schepen. Deze optie valt af.

5. Oude brugweg

Te smal voor een drijvende steiger en aanleg van schepen. Deze optie valt af.

Met de riviercruises komt walstroom mee. Een locatie van het trafostation voor walstroom wil je niet in archeologische grond plaatsen. Dan zal voor de zoeklocaties voor een walstroom trafo optie 1 of 3 overblijven. Optie 1 is bij het Buurtje, ergens rondom het IJsselpark. Optie 3 zal ergens rondom de molen zijn. De zoektocht naar een trafolocatie van walstroom kun je koppelen aan faciliteiten voor de recreatievaart of de zoeklocatie naar een toilet voor de havendienst. ”

SAMENVATTING

IN GESPREK OVER CULTUURHISTORIE EN VERGROENEN

- > Datum: woensdag 25 juni 2025
- > Tijd: 13:00 – 15:00 cultuurhistorie / vergroenen
- > Locatie: Huis van de Stad

AANWEZIGEN

- > Kiek Planteyd – Museumhaven
- > Gerrie Tol – Recreatievaart
- > Henk Vereijken – Gouds Watergilde
- > Hans du Pré – Sterk a/d IJssel
- > Aster van der Wal – Beleidsadviseur groen gemeente
- > Eliza van Rooijen - Archeologie gemeente
- > Lauren van der Sar – Stedenbouwkundige gemeente
- > Arjan Vergeer – Landschapsontwerper Trafique
- > Mariska Blankespoor – Landschapsontwerper Trafique
- > Bart Bomas – Landschapsarchitect BVR
- > Jurgen Dalhuisen – Ruimtelijk ontwerper BVR
- > Siep van Jaarsveld – Projectleider gemeente
- > Alex van Adrichem - Projectassistent gemeente

RANDVOORWAARDEN

- > Meer en kwalitatiever groen terugplaatsen
- > Nieuwe bomen niet in de molenbiotoop plaatsen
- > Afschermen van de onderkant van de IJsselkade

MOGELIJKHEDEN

- > Zichtbaar maken stadsmuur naast tolhuis
- > Verbijzondering van de volmolen bij kruising waterkering
- > Betonnen siloconstructie onder IJsselkade gebruiken voor bomen
- > Opsplitsen huis bij de De Punt met de volmolen
- > Zichtbaar maken van Statensluis in IJsselpark
- > Verbinden van IJsselpark met de schoorsteen van Cargill
- > Maak de getijden van de Hollandse IJssel zichtbaar

VERVOLGPUNTEN

- > Afspraken over onderhoud van groen op de IJsselkade
- > Uitzoeken van de molenbiotoop
- > Zoeken naar een depotlocatie voor het IJsselhuis

AANDACHTSPUNTEN

DE VOLGENDE AANDACHTSPUNTEN WORDEN MEEGEGEVEN DOOR GOUDA ONDERNEEMT!

🔥 Cultuurhistorie

De stadsmuur bij het einde van de Peperstraat kan worden opgetild om er een zitrand van te maken, die beter zichtbaar is. Dit kan gekoppeld worden aan het groene struinpad in het groene talud achter de muur.

Om de punt van de Rotterdamse Poort bij het Tolhuis zichtbaar te maken zijn er twee opties. De weg wordt verlegd, waarbij de punt van de muur omhoog kan worden getild. Of de punt van de muur kan zichtbaar worden gemaakt in de bestrating.

Naast het Tolhuis ligt nog een stuk verborgen stadsmuur, deze loopt door tot in het Tolhuis. Dit stuk muur kan wellicht ook een stuk zichtbaarder, of worden opgetild.

Het is de wens om het industriële verleden van de IJsselkade zichtbaar blijven. Dit kan door de uitstraling van materialisatie van de IJsselkade, door de betonnen siloconstructie zichtbaar te maken of op een andere manier. De oude volmolens zijn zichtbaar in de bestrating, maar vallen niet voldoende op. Hiervoor is het mogelijk om op de IJsselkade een uitkijkpunt te maken waar de volmolen kruist met de waterkerende muur. Hier kan tevens een VR kijker worden geplaatst. Dit geeft een uitzichtpunt over de ecologische zelling aan de overkant met de 'rik' die ook diende voor de kleiwinning (ijsselsteen, 'Gouda steentjes'), waarmee ook de kerk van Stolkwijk zichtbaar is. Dit werkt beter bij de volmolen van de Peperstraat, maar de volmolen van de Punt is in originelere staat en sterker als historisch verhaal.

Er ligt nog een kans bij het opsplitsen van het huis bij De Punt met de volmolen. In de kelder liggen entrees van ondergrondse gangen/gewelven, uniek erfgoed en een unieke toeristische kans. De kelder kan worden afgesplitst van het gebouw, mogelijk kan het filmhuis dit gebouw overnemen met financiële steun (€750.000).

In het IJsselpark liggen nog resten van de Statensluis. De historische vereniging heeft een voorstel ingediend om een bolwerk naast deze sluis zichtbaar te maken. Er is destijds 15 K subsidie toegezegd vanuit de provincie. Dit project ligt nu stil.

Het IJsselpark bij Buurtje kan worden opgerekt en verbonden met de schoorsteen van Cargill en een openbaar uitkijkpunt op de kade. Misschien kan de turbinehal alsnog een mooie functie krijgen? Hierdoor wordt er meer cultuurhistorie bij het IJsselpark betrokken en wordt er een extra bestemming aan de brugroute toegevoegd.

Vergroening

Mogelijk zijn de dragende silo's onder de IJsselkade geschikt voor het planten van bomen. Deze silo's hebben een diameter van 9 meter en zijn gevuld met zand. Drijvend groen heeft geen voorkeur, dit is lastig om bij te komen met beheer. Waarschijnlijk wordt al veel groen wat op de IJsselkade geplaatst wordt moeilijk (lees met de hand) te beheren, omdat het niet machinaal kan gebeuren. Bij het aanplanten van nieuwe bomen moet rekening worden gehouden met de molenbiotoop.

Schermbij een drijvende steiger wel de onderkant van de IJsselkade af met bijvoorbeeld houten delen.

Het laten zien en beleven van het getijdenverschil met een getrapte constructie wordt positief ontvangen.

Neem ook de laatste stand mee van het vergroeningsproject De Bogen.

Nabranders

Gestuurde boring voor de riolering: svp werk met werk maken en meteen rekening houden met de IJsselhavensluis.

Opties voor depotruimtes IJsselhuis: mogelijk een schip in de Museumhaven?

Wellicht een halfverzonken berging in een groenstrook? Kan eventueel ook de bewoners helpen. ” ”

